

En liten introduksjon til
Natural Colour System

NCS

Hva er NCS?

NCS er et kommersielt system som ble stiftet i 1964. Gjennom årene siden har det kommet til flere og flere farger, det siste tillegget kom i 2004, med 200 nye farger som førte oss til dagens utvalg på 1950.

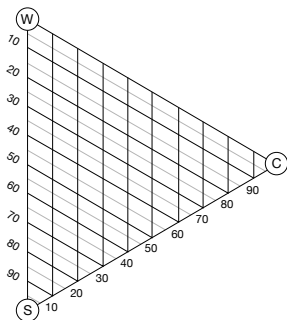
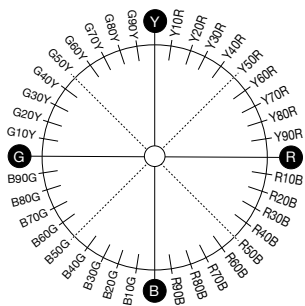
Om systemet

Systemet er basert på menneskets persepsjon. Det består av et fargerom som kan deles inn i en fargesirkel og et fargetriangel. Sirkelen innehar de kulørte elementærfargene gul, rød, blå og grønn, som ligger ved 0° , 90° , 180° og 270° .

Fargesirkel og -triangel

Farger som befinner seg i sirkelen mellom elementærfargene kalles kulørte fargetoner. Sirkelen er delt inn i like store trinn, der hver kvadrant består av 100 trinn. For enkelthets skyld

er bare hvert tiende trinn visualisert i fargesirkelen.

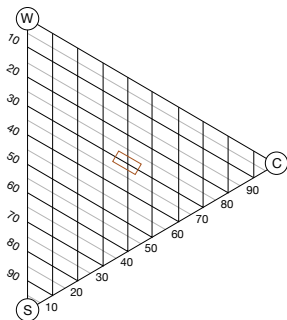
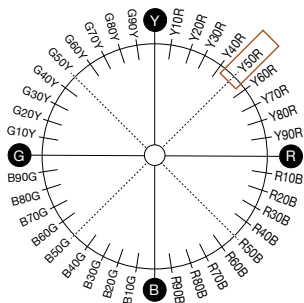

For å forstå hvordan systemet fungerer går jeg gjennom et eksempel på neste side, slik at en blir kjent med fargenotasjonen og hvordan en leser fargesirkelen og -triangelet.

Eksempel på notasjon

En farge kan eksempelvis oppgis som NCS S 3040 — Y50R. Der NCS beskriver systemet en opererer innenfor, mens S'en står for second edition, den nyeste og mest oppdaterte versjonen.

I fargesirkelen og -triangelet er eksempelfargen NCS S 3040 — Y50R markert.

3040 beskriver fargens nyanse, der de to første sifferene sier noe om hvor mange prosent sort fargen inneholder. De to siste sifrene sier noe om hvor mange prosent kulørthet fargen inneholder. Kulørthet kan sies å være mengden kulørt farge.

Nyansen skal totalt sett være på 100 %, og til nå har vi i eksempelet 30 % sorthet og 40 % hvithet. For å finne hvitheten utfører vi to regnestykker:

1. Sorthet + kulørthet = 30 + 40 = 70
2. Hvithet = 100 - (sorthet + kulørthet) =
100 - 70 = 30.

30 beskriver her et hvithetsinnhold på 30 %.

Dette er første steg i å finne frem i NCS. Når en kjenner til nyansen og hvordan en finner de tre komponentene, kan vi se på de siste fire sifrene i eksemplet: NCS S 3040 — Y50R

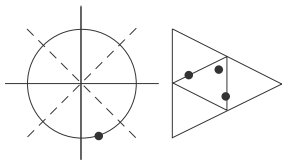
De fire siste sifrene beskriver fargens kulørtone, og hører hjemme i fargesirkelen. Y50R betyr at fargen er gul, med fem trinn i retning rød. En farge der halvparten er gul og rød. En går med klokken, og går alltid fra Y til R, R til B, B til G og G til Y. Y står for gul, R for rød, B for blå og G for grønn.

Fargetriangelet har tre akser; W/S, S/C og W/C, der W står for hvit (Weiß), S for sort og C for kulørthet (Chroma).

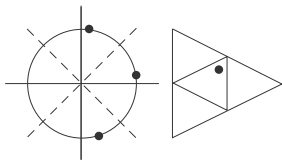
Kulørtone­likhet: Lik kulørtone, ulik nyanse

Nyanselikhet: Lik nyanse og ulike kulørtoner

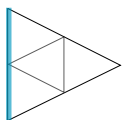
Kulørtone­likhet

Nyanselikhet

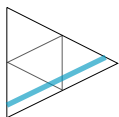
Om en har en farge som ser slik ut: NCS S 5000 — N, betyr det at den befinner seg fem trinn fra hvit til sort; og ikke har noen kulørthet, fargen befinner seg mellom sort/hvit-aksen som

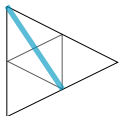
vist i fargetriangelet. Fargen kalles da nøytral, og beskrives med en — N, i stedet for en kulørtone fra fargesirkelen.

Likheter

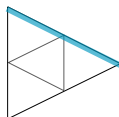
Hvithetslikhet

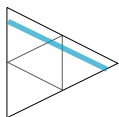
Hvithets-sentrert

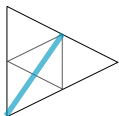
Hvitren

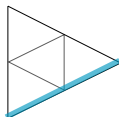
Sorthetslikhet

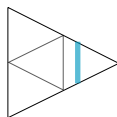
Sortsentrert

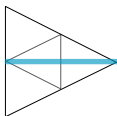
Sortren

Kulørthetslikhet

Kulørthets-sentrert

Å finne frem til tendenser

I fargetriangelet under til venstre er fargetriangelet delt inn i fire områder; overvekt av henholdsvis hvithet, sorthet, kulørthet eller typisk utypiske nyanser.

Jeg har funnet det nyttig å arbeide innenfor fargetriangelet inndelt på slik som vist i fargetriangelet under til høyre, da en kan arbeide presist med notasjoner og lete seg frem til tendenser.

